

LIETUVOS BALŲŲ VEISLĖS KIAULIŲ REPRODUKINIŲ SAVYBIŲ SELEKGINIAI-GENETINIAI PARAMETRAI

Sigita Kerzienė, Vida Juozaitienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvulių veisimo ir genetikos katedra; Tilžės g.18, LT-3002 Kaunas, tel.: 363575

Santrauka. Atlikta Lietuvos kiaulių veislininkystės kompiuterizuotoje informacinėje sistemoje sukauptų kiaulių reprodukcinų savybių duomenų statistinė – genetinė analizė, nustatyta aplinkos ir genetinų veiksnų įtaka, fenotipinės koreliacijos su penėjimosi ir mėsinėmis savybėmis. Nustatėme, kad šias savybes paršavedės veislė įtakojo 3,7 - 13,2%, kuilio veislė - 0,7% - 4,5%. Lietuvos baltųjų veislės kiaulių reprodukcinėms savybėms iš visų negenetinių faktorių didžiausios įtakos turėjo ūkis (9,5 - 27,9%), o poruojamų paršavedžių ir kuilių amžiaus, atskirų parinkimo bei poravimo tipų įtaka buvo neženkli. Lietuvos baltųjų veislės kiaulių reprodukcinės savybės statistiškai patikimai įtakojo fiksuoti genetiniai faktoriai – šeima (5,5 - 18,5%) ir linija (4,8 - 10,4%). Eliminuoiant negenetinių faktorių įtaką reprodukcinėms Lietuvos baltųjų kiaulių savybėms optimaliu nustatytas kombinuotas ūkio-metų-mėnesio efektas (26,4 - 56,5%). Lietuvos baltųjų kiaulių reprodukcinų savybių fenotipinės koreliacijos koeficientų analizė parodė didelį teigiamą ryšį tarp gimusių gyvų ir 21 dienos amžiaus paršelių skaičiaus vadoje ($r_p=0,94$), paršavedžių pieningumo ir paršelių skaičiaus 21 dienos amžiaus ($r_p=0,58$). Tarp Lietuvos baltųjų veislės kiaulių reprodukcinų ir penėjimosi bei mėsinų savybių nustatėme neženklus teigiamus ir neigiamus fenotipinės koreliacijos koeficientus.

Raktažodžiai. Lietuvos baltųjų kiaulių veislė, kiaulių reprodukcinės savybės, penėjimosi ir mėsinės savybės, fenotipinė koreliacija, dispersinė analizė, negenetinių faktorių įtaka.